

Procedure zij-instroom in het Beroep 2026-2027

Lerarenopleiding Rijksuniversiteit Groningen

Inleiding

Deze procedure is bedoeld voor kandidaten die bij de Lerarenopleiding van de Rijksuniversiteit Groningen (RUG) een aanvraag willen doen voor het traject Zij-instroom in het Beroep (ZiB). Meer algemene informatie voor geïnteresseerden in een overstap naar het onderwijs en over het traject ZiB vindt u op de websites van het [ministerie van OCW](#), van [DUO](#), of bij [het Onderwijsloket](#).

Werkt u al in het onderwijs, maar wil u bijvoorbeeld een andere/tweede bevoegdheid halen? Ook dan kan het zijn dat een eventueel opleidingstraject voor zij-instroomsubsidie in aanmerking komt. Mocht u daarover geïnformeerd willen worden, stuur dan een mail naar toelatingscommissie.lerarenopleiding@rug.nl.

Als u na lezing van dit stuk nog vragen hebt, kunt u contact opnemen met de coördinator zij-instroom van de Lerarenopleiding voor een (vrijblijvend en kosteloos) oriënterend gesprek; Anna Verkade, a.t.verkade@rug.nl.

Als u zich voldoende geïnformeerd heeft en u hebt, in overleg met uw school, besloten te opteren voor een ZiB-traject, dan worden daarna de volgende stappen doorlopen.

Stappen in de procedure

1. *Aanmelding als kandidaat zij-instromer en vooronderzoek*

U meldt zich als kandidaat voor een ZiB-traject bij de Lerarenopleiding door [dit formulier](#) volledig, en voorzien van alle gevraagde bijlagen, in te vullen. Wilt u per augustus beginnen met een traject, dan dient u zich **voor 1 april** van datzelfde kalenderjaar aan te melden. De Lerarenopleiding besluit n.a.v. een vooronderzoek op basis van de door u aangeleverde gegevens of u in aanmerking komt voor een geschiktheidsonderzoek.

Het vooronderzoek wijst uit of u voldoet aan de formele vereisten om in aanmerking te komen voor een ZiB-traject. Centraal staan hierbij het vereiste opleidingsniveau en het niveau van de vakinhoudelijke kennis op de domeinen van het schoolvak waarvoor u opteert. Daarbij wordt advies ingewonnen bij de relevante faculteit van de RUG. Het referentiekader dat daarbij gehanteerd wordt is de brochure '[Vakinhoudelijk Masterniveau Herzien](#)', waarin landelijke toelatingsafspraken tussen de universitaire lerarenopleidingen zijn vastgelegd.

2. Besluit toelating tot het geschiktheidsonderzoek

Binnen 4 weken na aanmelding laat de Lerarenopleiding u weten of:

- a. u zonder meer in aanmerking komt voor een [geschiktheidsonderzoek](#).
→ Het vooronderzoek wijst uit dat het niveau van de vooropleiding en de vereiste vakinhoudelijke kennis geen beletsel vormen voor het kunnen aangaan van een kansrijk ZiB-traject. U ontvangt een uitnodiging voor een geschiktheidsonderzoek.
→ De procedure gaat verder met stap 3.
- b. er aanvullende opleidingsvoorwaarden zijn waaraan voldaan moet worden mocht u op termijn in aanmerking komen voor een geschiktheidsonderzoek.
→ Het vooronderzoek wijst uit dat de kans op het met goed gevolg afsluiten van een opleidingstraject binnen een tijdsbestek van 2 jaar pas realistisch is, als aan aanvullende opleidingsvoorwaarden is voldaan. De Lerarenopleiding informeert u over die aanvullende voorwaarden en hoe daaraan te voldoen. Meestal zal dit gaan om het vooraf op noodzakelijk peil brengen van uw vakinhoudelijke kennis¹.
→ De procedure stopt hier voor u en wordt desgewenst weer hervat als aan de aanvullende voorwaarden is voldaan.
- c. u niet in aanmerking komt voor een geschiktheidsonderzoek.
→ Het vooronderzoek wijst uit dat u niet voldoet aan de eisen betreffende het niveau van vooropleiding en vakinhoudelijke kennis en dat redelijkerwijs ook niet verwacht mag worden dat dat binnen een jaar het geval kan zijn. De Lerarenopleiding zal u adviseren over mogelijke andere routes naar het leraarschap.
→ De procedure stopt hier voor u.

Stap 1 en 2 vormen samen de eerste fase van het geschiktheidsonderzoek; het vooronderzoek. De kosten bedragen €500.

3. Uitvoering geschiktheidsonderzoek

Er vindt een geschiktheidsonderzoek plaats binnen 6 weken na het besluit tot toelating tot het geschiktheidsonderzoek. Het geschiktheidsonderzoek wordt, in overleg met de school en de kandidaat, georganiseerd door het assessmentcentrum van de Lerarenopleiding. De kosten bedragen €2770. Het onderzoek bestaat uit een:

- a. Vooronderzoek (€500)
- b. Praktijkassessment (twee lesobservaties in de bovenbouw van HAVO/VWO) en portfoliogesprek (€2270). Zie bijlage 1 voor een toelichting.

---

¹ Het vakinhoudelijk referentiekader dat daarbij voor de verschillende schoolvakken gehanteerd wordt staat vermeld in de ICL-brochure 'Vakinhoudelijk Masterniveau herzien' uit 2022. Online beschikbaar op de website universiteitenvannederland.nl.

Een positieve uitslag van het geschiktheidsonderzoek impliceert dat:

- a. U zelfstandig voor de klas kunt.
- b. U in staat wordt geacht zich binnen twee jaar te kwalificeren voor een eerstegraads lesbevoegdheid.

4. *Uitslag geschiktheidsonderzoek*

Het assessmentcentrum van de Lerarenopleiding stelt de uitslag van het geschiktheids-onderzoek (positief of negatief) binnen 10 werkdagen ter beschikking aan u en aan de school. U ontvangt de rapportage van het geschiktheidsonderzoek.

5. *Geschiktheidsverklaring en scholingsadvies*

Bij een positieve uitslag ontvangt u een geschiktheidsverklaring van het assessmentcentrum van de Lerarenopleiding. Deze verklaring heeft uw school nodig voor het aanvragen van de subsidie zij-instroom voortgezet onderwijs. De geschiktheidsverklaring bevat een scholingsadvies. In het scholingsadvies wordt, op basis van de uitkomsten van het geschiktheidsonderzoek, aangegeven welke studieonderdelen van de Lerarenopleiding (en eventueel weg te werken vakdeficiënties) noodzakelijk worden geacht om met goed gevolg te kunnen deelnemen aan het bekwaamheidsonderzoek, bedoeld in artikel 7.10, eerste lid van de WVO 2020. Met de geschiktheidsverklaring en het scholingsadvies kunt u zich melden bij een eerstegraads lerarenopleiding naar keuze voor het laten maken van een scholingsplan en het aangaan van een scholingsovereenkomst.

6. *Scholingsplan*

Als u na stap 5 kiest voor de Universitaire Lerarenopleiding van de Rijksuniversiteit Groningen, stelt de Lerarenopleiding officieel vast welk scholingstraject u zult moeten volgen om de kennis en vaardigheden die voor een bevoegdheid vereist zijn te verwerven. Het scholingsadvies wordt hierbij voorgelegd aan de Examencommissie van de Lerarenopleiding en wordt bij goedkeuring vastgelegd en ondertekend als scholingsplan.

Voor zij-instromers is er geen geldige *Onderwijs- en Examenregeling* (OER), omdat een zij-instroomtraject niet leidt tot een diploma en daarmee geen opleiding is zoals beschreven in de WHW. De *Scholings- en begeleidingsovereenkomst* (zie punt 7) vervangt de OER. De Lerarenopleiding hanteert de artikelen 3, 4, en 5.6 van de [GMW Master OER](#) en bijlage 1A daarvan als geldend voor zij-instromers voor zover zij onderdelen van de Lerarenopleiding volgen zoals beschreven in de desbetreffende OER en de daarbij geldende *Regels en Richtlijnen van de Examencommissie*.

7. *Scholings- en begeleidingsovereenkomst*

De Lerarenopleiding stelt vervolgens een tripartiete *Scholings- en begeleidingsovereenkomst* op (met als bijlage het scholingsplan) die wordt ondertekend door u, uw school en de Lerarenopleiding.

8. *Bekwaamheidsonderzoek*

Binnen twee jaar na aanvang van het ZiB-traject verricht de Examencommissie van de Lerarenopleiding een bekwaamheidsonderzoek. In bekwaamheidsonderzoek wordt nagegaan of u alle in het scholingsplan opgenomen studieonderdelen met goed gevolg heeft afgesloten.

9. *Bekwaamheidsverklaring en bevoegdheid*

Bij een positieve uitkomst van het bekwaamheidsonderzoek ontvangt u van de Lerarenopleiding een door de Examencommissie van de Lerarenopleiding getekend *Getuigschrift bekwaamheidsonderzoek*, waaruit blijkt dat u bekwaam bent om als eerstegraads docent te opereren in het schoolvak waarvoor de oorspronkelijke geschiktheidsverklaring is afgegeven. Deze bekwaamheidsverklaring is een equivalent van de eerstegraadsbevoegdheid voor dat schoolvak. Er is geen bachelor- of mastergraad aan verbonden en het getuigschrift wordt niet in het diplomaregister opgenomen. Nadat het getuigschrift bekwaamheidsonderzoek is uitgereikt, mag u de titel doctorandus, afgekort drs., voeren.

Bijlage 1: Toelichting geschiktheidsonderzoek

Het geschiktheidsonderzoek bestaat uit een vooronderzoek naar toelaatbaarheid, een praktijkassessment en een portfoliogesprek. Deze laatste twee worden hieronder nader toegelicht.

Het praktijkassessment

Om te bepalen welk programma een kandidaat voor een ZiB-traject moet volgen neemt de betreffende vakdidacticus van de Lerarenopleiding een praktijkassessment af. Het assessment beslaat in de regel één dagdeel waarin u twee lessen geeft die worden geobserveerd door de vakdidacticus. Dit zijn bij voorkeur lessen in de bovenbouw havo-vwo. Uiterlijk 5 werkdagen voorafgaand aan het praktijkassessment stelt u voor elk van de te observeren lessen een lesplan beschikbaar aan de vakdidacticus. De vakdidacticus maakt naar aanleiding van de lessen een inschatting in welke mate u beschikt over de minimale (vak)didactische en pedagogische vaardigheden die vereist zijn om vanaf het begin van het traject zelfstandig voor de klas te staan.

Het portfoliogesprek

Naar aanleiding van de lesobservaties en het door u aangeleverde portfolio wordt een portfoliogesprek gevoerd. Dit gesprek vindt plaats tussen twee assessoren (waarvan er één de vakdidacticus is die uw lessen heeft geobserveerd) van de Lerarenopleiding en u. In het gesprek wordt u onder andere gevraagd te reflecteren op de door u gegeven lessen die geobserveerd zijn door de vakdidacticus.

Het portfolio

Uw portfolio dient te bestaan uit:

- Persoonlijke basisgegevens
- Een Curriculum vitae
- Bewijzen van eventuele relevante vakinhoudelijke, vakdidactische, pedagogische en professionele bekwaamheden.

Voor het maken van het portfolio dient het '*Format Portfolio RUG*' gebruikt te worden.

Subsidie, administratieve ondersteuning en financiële afhandeling

Het bevoegd gezag van de school waarmee u een arbeidsovereenkomst heeft, kan in aanmerking komen voor subsidiëring van het ZiB-traject. Voor de precieze voorwaarden verwijzen wij naar de [website van DUO](#). De school kan de subsidie aanvragen vanaf het moment dat u daadwerkelijk bent begonnen met uw traject als zij-instromer bij de Lerarenopleiding.

Van de subsidie worden normaliter het vooronderzoek, het geschiktheidsonderzoek, de opleidingskosten en de begeleidingskosten op school betaald. De administratieve ondersteuning en financiële afhandeling van het totale traject berust bij de Lerarenopleiding.